

Δεν αμάρτησε, παιδί είναι...

Η κυρία Έμμα προσπαθούσε με τη γλυκιά φωνή της να ηρεμήσει την αγανακτισμένη μάνα μου.

– Μα τι λες, κυρία Έμμα μου. Κοτζάμ παιδί να κάνει τέτοιο πράμα;

– Μα ποιο πράμα; Επειδή του ξέφυγε η προβατίνα; Ε, δεν πειράζει, μια και κατέβηκε μόνη της από το βουνό. Τη βρήκατε...

– Να 'ταν μόνη η προβατίνα... Για τ' άλλο λέω...

– Ποιο άλλο; μπήκε στη μέση η Ειρήνη. Για τον γάμο θέλεις να πεις κυρα-Λένη;

Η μάνα μου σταυροκοπήθηκε.

– Ντροπής και να το λες, κορίτσι μου.

– Μη θυμώνεις, κυρα-Λένη, είπε παρακαλεστικά η Ζωή.
Παίζαμε...

Θύμωσε η μάνα μου:

– Παίζατε; Τι λογής παιχνίδι είν' τούτο; Παπάς ο Σώζος και γαμπρός ο Παναγιώτης; Μα δε θα 'ρθουν; Θα τους σκοτώσω...

Η Φωτεινή και η Ιουλία ακούγανε χωρίς να μιλάνε. Η μικρή μας Βαγγελιώ, συνηθισμένη στις φωνές της μάνας μου, έπαιζε σε μια γωνιά με τα κουκλόπανά της. Η νύχτα είχε ρίξει το μαύρο της πέπλο πάνω στο χωριό, στο δασάκι, είχε χωθεί μέσα στη σπηλιά μας. Σύννεφα σκιάζανε τ' αστέρια και το φεγγάρι. Η κυρία Έμμα ήταν ανήσυχη:

– Θα βρέξει... Έπρεπε να γυρίσουν τα παιδιά. Πού κρύβονται;

Η Ζωή ήξερε. Είχαμε παίξει πολλές φορές γύρω από τη σπηλιά. Την κρατούσαμε κρυφή από τους μεγάλους. Ήταν το καταφύγιό μας για κάτι τέτοιες δύσκολες ώρες. Όμως δεν τολμούσε να το μαρτυρήσει. Η χοντρή βίτσα της μάνας μου έστεκε απειλητική.

– Τότε, κυρα-Λένη, να μας σκοτώσεις κι εμάς. Μήπως εγώ δεν ήμουνα στον γάμο; Και η Ειρήνη βοήθησε. Έτσι δεν είναι, Ειρήνη;

– Δίκιο έχει η Ζωή, άλλωστε...

Η μάνα μου την έκοψε:

– Άλλο εσείς, εσείς είστε Αθηναίες...

– Γιατί άλλο, κυρία Ελένη μου; Μήπως οι κόρες μου έχουν πιο πολλά δικαιώματα από τ' αγόρια σας;

Η μάνα μου δεν απάντησε. Καθόταν στο κατώφλι κι έψαχνε μέσα στο σκοτάδι να διακρίνει τις σκιές μας.

Πάνω στην ώρα έφτασε ο Νίκος με τον Γιώργο.

– Τι τρέχει, μάνα; ρώτησε. Ο Τζούβας μου 'πε για μια προβατίνα. Κατέβηκε μόνη της; Τη βρήκες; Πού 'ναι οι προκομμένοι;

Η μάνα πήγε να μιλήσει, να τα πει όλα στον μεγάλο γιο της. Ο θυμός έβραζε μέσα της. Η κυρία Έμμα δεν την άφησε.

– Νίκο, παιδί μου, άσε με να σου εξηγήσω. Πιστεύω πως η μητέρα σου έχει άδικο. Συγγνώμη, κυρία Ελένη, αλλά, βλέπετε, ήταν και οι κόρες μου...

– Μα τι συμβαίνει; απόρησε ο Νίκος.

Η κυρία Έμμα ήρεμα του εξήγησε:

– Τα παιδιά έπαιζαν ένα παιχνίδι, τον γάμο. Η Ζωή τη νύφη κι ο Παναγιώτης τον γαμπρό. Κάτι σαν θέατρο, όπως τις προάλλες. Μαζεύτηκαν στο σπιτάκι του Προφήτη Ηλία και διασκέδασαν,

χόρεψαν, τραγούδησαν, όπως κάνουν οι μεγάλοι. Ξεχάστηκαν και ξέφυγε η προβατίνα. Αυτό είναι όλο.

– Αυτό είναι όλο; Αμ ο Σώζος που ντύθηκε παπάς; φώναξε η μάνα μου.

– Και πού είναι οι μπινιάρηδες τώρα; ρώτησε ο Γιώργος.

– Φοβήθηκαν και κρύφτηκαν, είπε η Ειρήνη.

Ο Νίκος έστεκε σκεφτικός. Πρώτη φορά τού τύχαινε τέτοια «αταξία». Δεν ήξερε αν έπρεπε να γελάσει ή να θυμώσει. Η μάνα όμως συνέχισε:

– Η προβατίνα είναι το λιγότερο. Η αμαρτία...

Η κυρία Έμμα έχασε την ηρεμία της.

– Μα ποια αμαρτία; Όλα τα παιδιά παίζουν τέτοια παιχνίδια. Σας παρακαλώ, κυρία Ελένη, ησυχάστε. Πρέπει να γυρίσουν τ' αγόρια. Νύχτωσε... Έξω θα κοιμηθούν;

Σώπαινε η μάνα, σώπαινε ο Νίκος.

Η κυρία Έμμα γλύκανε τη φωνή της.

– Αφήστε με να σας πω μια δική μου ιστορία. Όταν ήμουνα παιδί, να σαν τη Ζωή μου, στη Σενεγάλη, είχα παντρευτεί έναν φίλο μου, αραπάκι, Μαμαντού τον έλεγαν. Τόσα χρόνια πέρασαν και θυμάμαι τ' όνομά του. Θυμάμαι εκείνο το παιχνίδι... όχι, τι λέω, δεν ήταν παιχνίδι, αγαπούσα τον μικρό μου φίλο. Ήμουνα πολύ συγκινημένη και δεν πιστεύω πως αυτό ήταν αμαρτία. Τα αισθήματα είναι μέσα στη φύση του ανθρώπου. Ο Θεός χαρίζει την αγάπη στις καλές κι αγνές ψυχές. Ο Παναγιώτης είναι πολύ καλό παιδί, ευαίσθητο, δεν πρέπει να τον χτυπάτε. Μπορείτε να πληγώσετε την ψυχή του. Εσύ, Νίκο, όταν ήσουν μικρός, δεν έκανες αταξίες;

Ποτέ η κυρία Έμμα δεν είχε μιλήσει τόσο πολύ. Τα μάγουλά της είχαν ροδίσει και τα μάτια της σπίθιζαν σαν της Ζωής.

Ο Νίκος είπε:

– Πρέπει να γυρίσουν τα παιδιά, μάνα. Δίκιο έχει η κυρία Έμμα.

Η απόφαση του Νίκου ηρέμησε τη μάνα μου. Αυτός ήταν ο προστάτης της οικογένειας. Αυτός ήξερε.

– Μα πού κρύφτηκαν οι μπινιάρηδες; ρώτησε ανήσυχη.

Η Ζωή πετάχτηκε:

– Εγώ ξέρω, μα δεν το μαρτυράω, αν δε φιλήσετε σταυρό πως δε θα τους δείρετε.

– Πάμε να τους φέρουμε, είπε ο Νίκος.

Ξεκρέμασε μια ασετυλίνη και κίνησε να μας βρει, μαζί με τη Ζωή και τον Γιώργο ξοπίσω του.

Τα βλέφαρά μας, βαριά από την κούραση, έκλειναν, όταν ακούσαμε τη φωνή της Ζωής: «Παναγιώτη, Παναγιώτη... Σώζο». Συρθήκαμε και βγάλαμε το κεφάλι έξω από τη σπηλιά κι είδαμε το φως να παίζει μέσα στο πυκνό σκοτάδι.

– Για να 'ναι η Ζωή, θα πει πως δε θα μας δείρουν, είπε ο Σώζος.

Κι εγώ το ίδιο σκεφτόμουν. Μαρτύρια να 'καναν στη Ζωή, δε θα 'λεγε πού κρυβόμαστε.

Βγήκαμε έξω κι ανασηκώσαμε τα μουδιασμένα κορμιά μας. Το φως έψαχνε μέσα στο δάσος κι όλο μας πλησίαζε.

– Ζωή, φώναξα.

Ο Νίκος δε μας μάλωσε. Γυρίσαμε σπίτι σιωπηλοί. Ο Σώζος κουβαλούσε το παλιό ράσο του παπα-Φώτη. Εγώ, πίσω από τον Νίκο, προσπαθούσα να λύσω τον κόμπο της γραβάτας.